

بسمه تعالی

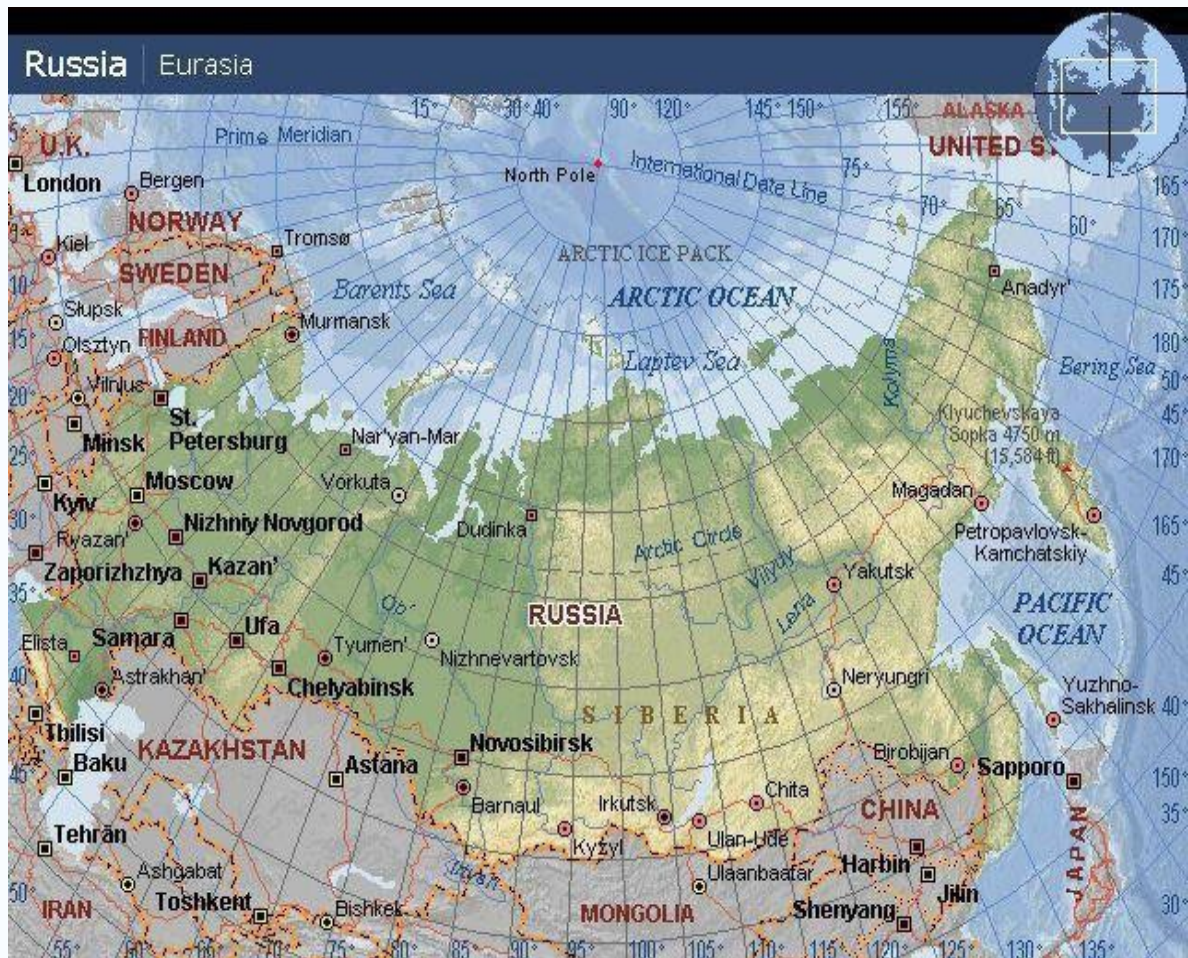
گزارش سفر هیات تجاری ، بازاریابی باشگاه صنایع غذایی آریا

روسیه فدراتیو - مسکو

همزمان با برگزاری نمایشگاه مواد غذایی مسکو ۱۹ الی ۲۴ بهمن ماه ۱۳۸۸

Prodexpo

دفتر توسعه صادرات کالا

تهیه کننده : شرکت بازرگانی بین المللی پارس پگاه تجارت

فهرست مطالب

- ۱- مقدمه
- ۲- وضعیت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی کشور روسیه
- ۳- خلاصه گزارش فعالیت ها و برنامه های هیات تجاری از جلسات،
گردهمایی ها و بازدیدها
- ۴- دستاوردهای سفر
- ۵- موفقیت ها و کاستی های سفر
- ۶- اطلاعات اساسی کشور روسیه در مقایسه با ج.ا.ایران سال ۲۰۰۸
- ۷- روابط تجاری دو جانبه ج.ا.ایران با کشور روسیه

مقدمه

هیات تجاری، بازاریابی باشگاه صنایع غذایی آریا با کسب مجوز از سوی سازمان توسعه تجارت ایران به سرپرستی جناب آقای حسینی مدیر محترم باشگاه صنایع غذایی آریا به همراه جناب آقایان رضایی نایب رییس فراکسیون صنایع غذایی و جناب آقای ساعدی عضو کمیسیون صنایع غذایی دو تن از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی و بخش های خصوصی، دولتی، نیمه دولتی، شرکت ها، موسسات، تجار و بازرگانان با هدف امکان بررسی بازار کشورهای مستقل مشترک المنافع بویژه روسیه فدراتیو و انجام مراودات و مبادلات تجاری و بازرگانی ایران با کشور روسیه با هماهنگی سفارت محترم ج.ا.ایران در مسکو و رایزن بازرگانی محترم ج.ا.ایران بمنظور بازدید از نمایشگاه مواد غذایی *prodexpo2010 Moscow* (۱۹ الی ۲۴ بهمن ماه ۱۳۸۸) و در حاشیه آن با تنظیم چند جلسه دیدار و گفتگو و ملاقات و نشست در شهر مسکو نسبت به اعزام هیات تجاری به کشور روسیه توسط شرکت بازرگانی بین المللی پارس پگاه تجارت اقدام نمودند.

در این رابطه باشگاه صنایع غذایی آریا از سوی سازمان توسعه تجارت ایران و توسط دفتر امور ترویج تجارت بابت هزینه های سفر قبل از اعزام، مبالغی بابت یارانه (به ازاء هر نفر ۶۰۰۰/۰۰۰ ریال) به شرکت کنندگان پرداخت نمودند.

شرکت مجری با تهیه آلبوم هیات تجاری نسبت به درج اطلاعات و مشخصات شرکت کنندگان در هیات تجاری با هدف معرفی اعضا هیات به طرفهای تجاری از قبل اقدام نموده بودند.

همچنین اقدامات لازم به منظور تهیه بلیط های هواپیما از شرکت خطوط هواپیمایی ایرفلوت با پرواز هواپیمای ایرباس ، اخذ ویزا جهت ورود به کشور روسیه ، رزرو هتل ۴ ستاره در شهر مسکو ، تهیه ترانسفر و حضور مترجمین در طول مدت هیات تجاری و همچنین تهیه سیم کارت جهت ارتباط های ضروری اعضا هیات توسط مجری از قبل صورت پذیرفته بود .

بسمه تعالی

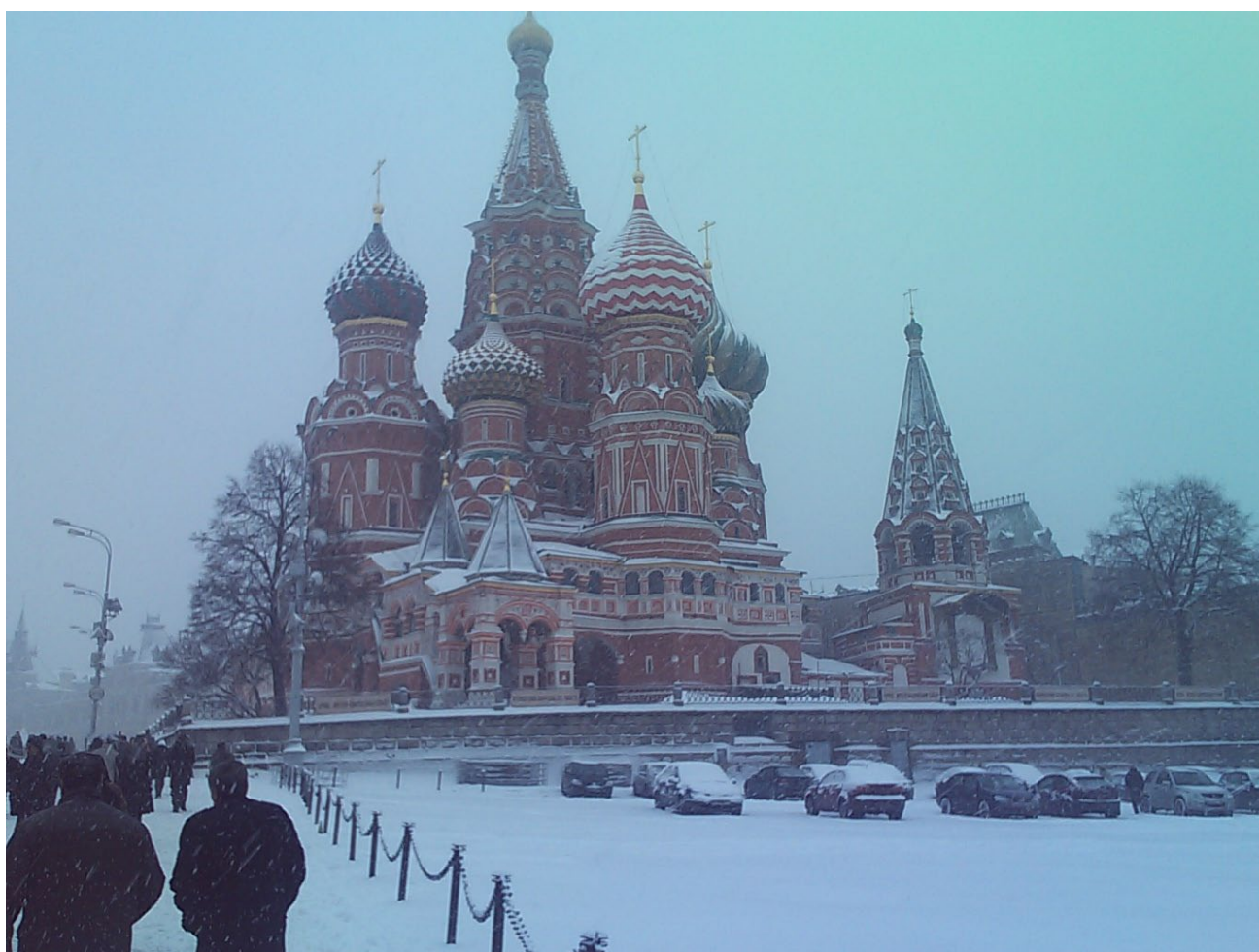
روسیه با نام رسمی فدراسیون روسیه پهناورترین کشور جهان است که در شمال اوراسیا قرار دارد. این کشور در آسیای شمالی و اروپای خاوری واقع است و با اقیانوس آرام شمالی و اقیانوس منجمد شمالی؛ و نیز با دریای خزر، دریای سیاه، و دریای بالتیک مرز آبی دارد. روسیه با ۱۴ کشور آسیایی و اروپایی مرز زمینی دارد و با کشورهای پیرامون دریای برینگ، دریای ژاپن، دریای خزر، دریای سیاه، و دریای بالتیک ارتباط دریایی دارد.

روسیه با ۱۷,۰۷۵,۴۰۰ کیلومتر مربع وسعت، پهناورترین کشور جهان است. پهناوری روسیه دو برابر مساحت کانادا یا چین یا ایالات متحده آمریکا است. این کشور در عرض های بالای جغرافیایی واقع شده است و بیشتر مناطق کشور سردسیر و کم بارش است. به همین دلیل بیشتر مناطق این کشور به ویژه سرزمین بزرگ سیبری خالی از سکنه هستند و کشاورزی در این مناطق میسر نیست. پایتخت روسیه شهر مسکو است که در باختر و بخش اروپایی کشور است.

روسیه حدود ۱۴۲ میلیون تن جمعیت دارد. تراکم جمعیت روسیه ۸/۳ تن در هر کیلومتر مربع است که از پایینترین نرخهای تراکم جمعیت در جهان است. همچنین نرخ رشد جمعیت در این کشور منفی است. بیشتر جمعیت روسیه در غرب این کشور (بخش اروپایی) زندگی می کنند. حدود ۸۰ درصد (۱۱۵ میلیون تن) از مردم روسیه از نژاد روسی هستند و سایر نژادهای این کشور عبارتند از: تاتار، اوکراینی، چوواش، چچنی، ارمنی، ترک، داغستانی، مغول، آواری، اینگوش، چرکس، بالکار، اوستیایی، آذری، گرجی، و...

زبان رسمی روسیه، زبان روسی است. ولی ۲۷ زبان رسمی دیگر نیز در جمهوری ها و مناطق خودگردان این کشور وجود دارد. روسیه ۲۱ جمهوری خودگردان دارد که بیشتر در جنوب باختر کشور (قفقاز شمالی) قرار دارند، که برخی از آنها مانند داغستان، تا حدود ۲۰۰ سال پیش جزئی از ایران بوده اند. روسیه فرهنگ پربراری دارد و نویسندگان معروفی مانند تولستوی روسی بوده اند.

روسیه تا پیش از قرن هجدهم یک حکومت نه چندان نیرومند در خاور اروپا بود و وسعت آن چندان زیاد نبود. تا اینکه در آغاز قرن ۱۸ میلادی و با اقداماتی که تزار پتر کبیر برای غربی کردن و گسترش ارضی روسیه انجام داد، این کشور به یک امپراتوری پهناور و نیرومند تبدیل شد. در سال ۱۲۹۶ هجری خورشیدی (۱۹۱۷) انقلاب کمونیستی در این کشور به وقوع پیوست و نام کشور به «اتحاد جماهیر شوروی» تغییر یافت. در سال ۱۳۷۰ (۱۹۹۱) شوروی پس از جنگ سرد طولانی با غرب فروپاشید و فدراسیون روسیه به جای آن نشست. واحد پول روسیه روبل است. اقتصاد روسیه صنعتی و نیز وابسته به منابع بزرگ انرژی این کشور به ویژه گاز بوده و راههای ترابری این کشور نیز بسیار مهم هستند.

رئیس جمهور	آقای دیمیتری آناتولویچ مدودیف از ماه می ۲۰۰۸
وزیر توسعه روابط اقتصادی	سرکار خانم الویرا نبیولینا
نوع حکومت	جمهوری فدرال
مساحت کیلومتر مربع	۱۷۰۷۵۲۰۰
پایتخت / شهرهای مهم	مسکو، سنت پترزبورگ، نیژنی نووگروود، کازان
زبان رسمی	روسی
دین و مذهب	مسیحی ارتدوکس
جمعیت میلیون نفر	۱۴۰ / ۷
امید به زندگی	۵۹ سال برای مردان و ۷۳ سال برای زنان
نرخ بیکاری	۲/۶ درصد
نرخ تورم	۱۲ درصد پایان ۲۰۰۷
تولید ناخالص داخلی	۲۸۶/۱ تریلیون دلار ۲۰۰۷
نرخ رشد تولید ناخالص داخلی	۱/۸ درصد ۲۰۰۷
درآمد سرانه	۱۴۷۰۰ دلار
حجم سرمایه گذاری خارجی	۷۲ میلیارد دلار ۲۰۰۶
بدهی خارجی	۳۴۳ میلیارد دلار پایان ۲۰۰۷
ذخایر طلا و ارز	۵۹۸ میلیارد دلار ۲۰۰۸
بودجه سالانه دولت	۲۹۹ میلیارد دلار درآمد و ۲۶۲ میلیارد دلار هزینه ۲۰۰۷

نوع پول و برابری آن با دلار	روبل، هر دلار معادل ۳۱ روبل پایان مردادماه ۱۳۸۸
شرکای عمده تجاری در زمینه صادرات	آلمان، هلند، ترکیه، ایتالیا، اکراین، بلروس، سوئیس
شرکای عمده تجاری در زمینه واردات	آلمان، چین، ترکیه، اکراین، ژاپن، بلاروس
مهمترین منابع طبیعی	نفط و گاز، ذغال سنگ، جنگل
مهمترین محصولات کشاورزی	غلات، تخم آفتابگردان، لبنیات، سبزیجات، میوه، چغندر، گندم، جو
مهمترین اقلام صادراتی به جهان	نفط و فرآورده های آن، گاز طبیعی، چوب، ماشین آلات، تسلیحات
مهمترین اقلام وارداتی از جهان	گوشت تازه و منجمد، ماشین آلات، مرکبات، منسوجات، مواد شیمیایی، خودرو، مواد غذایی
عضویت در سازمانهای بین المللی و منطقه ای	گروه ۸، آپک (APEC)، کشورهای مستقل مشترک المنافع، عضو ناظر سازمان تجارت جهانی
روز ملی	روز روسیه مصادف با ۱۲ جون

دیدارها و ملاقاتات ، گفتگو و مذاکرات اعضا هیات تجاری

هیات تجاری باشگاه صنایع غذایی آریا، پس از ورود در روز ۱۹ بهمن به کشور روسیه شهر مسکو پس از استراحت مختصر در هتل جهت صرف ناهار به میزبانی شرکت مجری به سمت رستوران حرکت نمودند. پس از صرف ناهار هیات تجاری از محل بازار پاکروفسکی (بازار خشکبار و میوه جات) در مسکو دیدن نمودند.

بازار پاکروفسکی یکی از پنج بازار بزرگ در منطقه مسکو با مساحت حدودی ۶۰/۰۰۰ متر مربع و دارای ۲۸ انبار و سردخانه که بخش بزرگی از بازار میوه جات و خشکبار مسکو را در خود جای داده است. این بازار در گذشته بیشتر مربوط به تجار کشورهای عربی بوده و کم کم جای خود را به عمده فروشان تاجیکستان، ازبکستان، و قسمتی از تجار کشورهای روسیه، افغانستان و ایران داده است. در میان اعضا هیات تعدادی از صادرکنندگان خرما و کشمش که در ایران نیز صادرات آن ها به روسیه قابل توجه می باشد محصولاتشان در این بازار به چشم می خورد. بازدید از این بازار تاثیر بسزایی در بررسی و تحقیق اعضا هیات از بازار روسیه و اخذ قیمت های عمده و خرده فروشی در زمینه های گروه کالایی آن ها را در بر داشت. هیات در ادامه از شهر مسکو بویژه میدان سرخ مسکو و نقاط دیدنی میدان بازدید داشتند.

افتتاح نمایشگاه مواد غذایی مسکو در روز ۲۰/۱۱/۸۸ که یکی از پر مخاطب ترین نمایشگاه های روسیه و مسکو می باشد برای تمامی بازدید کنندگان بسیار حائز اهمیت بود بویژه که از اقصی نقاط جهان در این نمایشگاه حضور داشته و شرکت نموده بودند .

مراسم افتتاحیه این نمایشگاه با حضور رئیس اتاق روسیه ، نمایندگان دوما و سفرای کشورهای مختلف برگزار گردید . همچنین در سال گذشته جمعیت بازدید کنندگان بیش از ۷۰ هزار نفر و فضای نمایشگاهی آن نزدیک به ۵۰ هکتار بوده است .

حدود ۶۶٪ بازدید کنندگان از نمایشگاه از گروه های پخش مواد غذایی بوده اند که از عمده ترین آنها فروشگاه های زنجیره ای و رستوران ها در منطقه C.I.S می باشد . ۵۰۰ خبرنگار از نقاط مختلف دنیا اخبار مربوط به برگزاری نمایشگاه را پوشش داده اند . اهمیت تاثیرگذاری این نمایشگاه در تقسیم بندی جغرافیای جهانی بویژه در منطقه C.I.S با جمعیت ۵۰۰ میلیون نفری که بدون ویزا روزانه جهت تهیه مایحتاج خود از مسکو خریدهای خود را انجام می دهند برای تولیدکنندگان و صادرکنندگان و همچنین بازدید کنندگان از این نمایشگاه پوشیده نمی باشد .

زیر مجموعه اصلی نمایشگاه بخش های : گوشت ، مرغ ، ماهی ، غذاهای دریایی ، نان ، شیرینی ، میوه و سبزیجات ، تجهیزات و ماشین آلات بسته بندی و کشاورزی می باشد . کشور روسیه فدراتیو با حجم بازرگانی خارجی ۷۶۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۸ (۴۸۰ میلیارد دلار صادرات و ۲۸۵ میلیارد دلار واردات) که بالغ بر ۴۰٪ حجم آن را با کشورهای مستقل مشترک المنافع (C.I.S) انجام می دهد .

اخیرا توافقنامه همکاری های گمرکی فیما بین روسیه فدراتیو و روسیه سفید و قزاقستان امضا گردید که می توان از آن بعنوان یک رخداد بسیار مهم اقتصادی - گمرکی در منطقه C.I.S نام برد . (گمرکی این سه کشور با یکدیگر در حد صفر است)

حجم بازرگانی ایران و روسیه در سال ۲۰۰۸ بالغ بر ۳/۹ میلیارد دلار بوده است . (۳ میلیارد دلار صادرات روسیه و ۰/۹ میلیارد دلار صادرات ایران به روسیه می باشد)

در این بین پسته با ۴۰٪ رتبه اول را دارا است . خیار و خیار ترشی رده دوم و شکلات رده سوم را به خود اختصاص داده اند . خرما و کشمش که در سال های گذشته دارای رتبه های اول و دوم صادرات ایران به روسیه را داشته اند در سال ۲۰۰۸ بترتیب در جدول رتبه بندی در رده هفتم و چهاردهم فی ما بین ایران و روسیه می باشند .

شرکت کنندگان در این هیات تجاری در زمینه های زعفران – فرآورده های گوشتی – لبنیات – شیرخشک – کنسانتره و آبمیوه – ماهی و غذاهای دریایی – خرما ، کشمش و پسته فعالیت می نمودند.

هیات تجاری در این روز با سرکشی به نقاط مختلف و مهم نمایشگاه ضمن گفتگو و ملاقات نسبت به ارائه اطلاعات لازم و تقدیم بروشور ، کارت ویزیت ، CD ، آلبوم هیات و نیز معرفی زمینه های کالاهای خود و نیز جمع آوری کارت ویزیت غرفه داران مورد نظر اقدام نمودند . شایان ذکر است جناب آقای خسروتاج رییس کل محترم اسبق سازمان توسعه تجارت ایران و رییس فعلی انجمن پسته ایران ضمن بازدید از نمایشگاه طی جلساتی در محل هتل و خریداران به گفتگو پرداخته و در خاتمه سفر نسبت به عقد قرار داد با دو تن از تجار پسته در روسیه اقدام نمودند.

اعضا هیات تجاری در این روز مجددا در محل نمایشگاه حضور بهم رساندند و در سایر غرفه ها ضمن بازدید به انجام امور مراودات نیز مشغول بودند. بی گمان پتانسیل های بازدید از چنین نمایشگاهی چندین برابر دیدار و ملاقات های رو در روی تجار و بازرگانان با یکدیگر می باشد زیرا در این نمایشگاه ها افراد با نمونه های محصولات خود ولیست قیمت های صادراتی بمنظور جذب خریداران حضور دارند و با ارائه شرایط ویژه از سوی آن ها می توان گفت هیچ موقعیتی مهم تر از حضور در چنین نمایشگاهی نمی باشد.

در این روز دو تن از تجار زعفران بنام های آقایان سحرخیز و میری با طرف های خود در محل سفارت و دفتر فناوری های ریاست جمهوری در مسکو به گفتگو پرداختند.

در این خصوص دفتر فناوری های ریاست جمهوری با هماهنگی های جناب آقای حسینی مدیر با شگاه صنایع غذایی آریا از مدت ها قبل نسبت به برگزاری جلساتی با متخصصین امر غذا در مسکو در حوزه دانشگاه در خصوص زعفران فعالیت هایی را انجام داده اند که در آینده نزدیک باید منتظر نتایج آن بود.

پنجشنبه ۲۲/۱۱/۸۸

نشست اعضا هیات تجاری به همراه جناب آقای موسویان رایزن محترم بازرگانی و آقایان خسرو تاج و حسینی و ۱۵ نفر از اعضا هیات در محل اتاق بازرگانی و صنعت مسکو و دیدار و ملاقات با کادر هیات رئیسه اتاق شامل: جناب آقای آزارو معاون رئیس اتاق، جناب آقای سرگی اولیانچنکو مدیر روابط بین الملل و جناب آقای کانتمیروف از اعضا هیات رئیسه و جناب آقای صفراف رئیس کمیسیون ایران و عادیل کاسومف معاون اتاق بازرگانی مسکو و تنی چند از اعضا اتاق که بمدت ۳ ساعت ادامه یافت.

لازم به ذکر است اتاق بازرگانی و صنعت مسکو دارای کادر و اعضا بسیار قوی می باشد و یکی از موثرترین اتاق های روسیه در جهت گیری امور اقتصادی روسیه است و تجار و بازرگانان کلیدی و بنام در آن عضو می باشند. نفوذ در بازار بزرگ روسیه از طریق لابی اتاق مسکو بسیار تاثیر گذار خواهد بود.

در این دیدار پس از سخنرانی آقای آزارو و یکی از همکاران ایشان در خصوص اظهار علاقمندی به فعالیت با کشور ج.ا.ایران جناب آقای موسویان، جناب آقای دکتر حسینی و دیگر اعضا هیات بترتیب سخنرانی ایراد نمودند که بسیار حائز اهمیت بود ایشان پس از معرفی اعضا هیات، نسبت به طرح مشکلات موجود در سر راه تجارت با روسیه و درخواست رفع مشکلات و موانع گمرکی و بازرگانی جهت صدور کالا به روسیه را نمودند. امید است با پیگیری و امضا پروتکل همکاری با اتاق روسیه در جهت رفع موانع صادرکنندگان صنعت غذا نحوه انجام معاملات ارسال کالا، امور گمرکی و بازرگانی و انتقال ارز به کشور راه های تازه ای پیش روی تجار ایرانی در خصوص ورود به بازار روسیه باز گردد. بمنظور جمع بندی دیدارها و نشست های هیات در روزهای قبل، در این روز اعضا هیات از نمایشگاه بازدید مجدد داشتند و در صدد نهایی نمودن نتایج سفر بودند، البته حضور در این بازار قطعا دیدارها و ملاقات های دیگری را نیز می تواند بدنبال داشته باشد لیکن صرفا این دیدارها نمی تواند نتایج برقراری یک معامله را قطعی نماید. حضور در این بازار آن هم با پتانسیل و ظرفیت های بازار روسیه حتما بررسی، کارشناسی و تحقیق بازار را می طلبد و قبل از هر چیزی باید به فرهنگ مصرف و ذائقه آن ها و نیز نحوه اطلاع رسانی صحیح کالای صادراتی ایران بسیار توجه نمود.

جمعه ۲۳/۱۱/۸۸

در این روز هیات تجاری مجدداً به بازدید از نمایشگاه پرداختند. گزارش مدیر پروژه نمایشگاه *prodexpo* حاکی از افزایش ۱۵٪ فضای نمایشگاهی در سال ۲۰۱۰ نسبت به سال گذشته بوده است در این روز مجدداً کلیه اعضا هیات تجاری به همراه نمایندگان مجلس شورای اسلامی در محل اتاق بازرگانی و صنعت روسیه فدراتیو با معاون آقای پریماکف و رییس شورای مشترک ایران و روسیه دیدار و گفتگو داشتند. در این جلسه اعضا هیات ضمن معرفی به طرح مشکلات خود پرداختند. در خاتمه جناب آقای حسینی سرپرست هیات درخواست ویژه جهت صدور زعفران و مصرف آن در روسیه با برند ایرانی از کمیسیون ویژه در اتاق روسیه خواستار شدند که مورد موافقت قرار گرفت. پیگیری نحوه صدور ویزا برای تجار و بازرگانان ایرانی و همچنین رانندگان از سوی طرف ایرانی مورد اشاره بود. نهایتاً معاون اتاق روسیه مقرر نمود تا به موارد فوق حتماً رسیدگی شود. هر دو بخش هیات تجاری پس از انجام دیدارهای روزانه، شب هنگام میزبان ضیافت شام در دفتر فناوری های ریاست جمهوری بودند. در این نشست رییس دفتر فناوری ها پس از استماع سخنان اعضا هیات نظرات خود را در خصوص نحوه تجارت در کشور روسیه و روش های مذاکره و پیگیری ها را مطرح نمودند. همچنین در خصوص فعالیت زعفران نیز با صادرکنندگان این بخش به گفتگو پرداختند.

اعضا هیات تجاری پس از صرف شام به هتل محل اقامت بازگشتند

اعضا هیات تجاری در این روز در ساعت ۱۱ صبح پس از انجام *check out* هتل بوسیله اتوبوس به محل سفارت که از قبل به مهمانی ناهار توسط جناب آقای سجادی سفیر محترم ج. ا. ایران در مسکو دعوت شده بودند انتقال یافتند. قبل از صرف ناهار در یک جلسه با حضور اعضا هیات سفیر محترم جناب آقای دکتر سجادی، جناب آقای موسویان رایزن محترم بازرگانی و دکتر حسینی سرپرست هیات به گفتگو پیرامون کارهای انجام شده در هنگام بازدید از نمایشگاه و جلسات و جمع بندی این سفر پرداختند.

شایان ذکر است اعضا این هیات در سه مرحله و در دو روز جداگانه در محل سفارت با طرف های خود در خصوص آبریزان شامل میگو، ماهی و خاویار و همچنین زعفران، خرما و پسته دیدار و ملاقات داشتند. در این خصوص اطلاع رسانی سفارت به علاقمندان، تجار روسی، بازرگانان ایرانی و تلاش رایزن محترم در برقراری ارتباطات هیات بویژه در زمینه های پسته (انجمن پسته ایران با حضور جناب آقای خسرو تاج) و کشمش و خرما (در این خصوص دو نفر از صادرکنندگان خرما به نام های آقایان کاووسی و پارسا جهت ادامه مذاکرات به آستاراخان رفتند) و نیز زعفران و آبریزان بویژه ماهی ستودنی بود.

شرکت مجری نیز با حضور در برنامه ریزی های سفارت و انتقال بموقع تجار به محل های ملاقات و فراهم نمودن میزهای مذاکره *match making* از هیچ کوششی دریغ نمی نمودند. هیات تجاری پس از صرف نهار در محل سفارت جهت بازدید و خرید از فروشگاه های بزرگ آشان، ایکایا و مگا در حومه شهر مسکو و نزدیکی فرودگاه بین المللی شرمیتوا ۲ اقدام نمودند و پس از تهیه اقلام مورد نیاز خود با اتوبوس به فرودگاه انتقال و با پرواز ایر فلوت در ساعت ۲۲/۲۰ شنبه ۱۱/۲۴/۸۸ به میهن اسلامی عزیمت نمودند.

موفقیت ها و کاستی های سفر

روسیه با تاریخ پر فراز و نشیب خود همواره یکی از قدرت های بزرگ جهان معاصر بوده و به سبب نزدیکی جغرافیایی از جایگاه برجسته ای در سیاست خارجی ایران برخوردار بوده است . بررسی آمار حجم همکاریهای اقتصادی دو کشور در سال های ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۷ نشان دهنده آثار مثبت روابط سیاسی با افزایش واردات ایران از روسیه و عزم جدی تهران به پیوند عمیق منافع اقتصادی کشور با روسیه در عرصه های مختلف اقتصادی است .

بررسی روند مبادلات بازرگانی با روسیه نشان می دهد ، روسیه جایگاه خود در روابط اقتصاد خارجی ایران را از سال ۱۳۷۹ بعنوان سومین شریک تجاری - وارداتی ایران تثبیت نموده است . براساس آمار غیر رسمی حجم واردات و صادرات با روسیه بالغ بر ۴ میلیارد دلار در سال گذشته بوده است .

صرف نظر از نتایج تجاری و مراودات و مبادلات صورت گرفته در اینگونه سفرها، آشنایی اعضا هیات و تجار با بافت اقتصادی و اجتماعی کشورها می تواند الگوی بازاریابی آنها را در انجام امور تجاری خودشان دچار دگرگونی نماید و در نتیجه جذب این اطلاعات توسط تجار و بازرگانان کشور و ارتقا سطح کیفیت کالاهای صادراتی آنها با توجه به حضور در نمایشگاه های خارجی که موجب کسب تکنولوژی و فن آوری می گردد می تواند توان کشور را در سهم خواهی از بازار جهانی افزایش دهد .

صادرات غیر نفتی موجب ایجاد اشتغال ، ارزآوری و موجب بهبود چرخه تولید در صنعت کشور است و صادرات پایدار ، محور توسعه و افزایش حجم بازرگانی خارجی می باشد . به امید روزی که فقط برای صادرات تولید نماییم .

دستاوردهای سفر

کشور روسیه با حجم بازرگانی خارجی ۷۳۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۸ که نزدیک به ۴۰٪ حجم آن را با تجار و بازرگانان کشورهای مستقل مشترک المنافع (C.I.S) اختصاص داده (کشورهای ترکمنستان، تاجیکستان، قزاقستان، ازبکستان، قرقیزستان، اکراین، مولداوی، بلاروس، آذربایجان، ارمنستان و گرجستان) اکنون بعنوان محوریت این بازار نقش بسیار موثری در تنظیم روابط بازار و اقتصاد این منطقه را در دست گرفته و با توجه به پروتکل های گمرکی فیما بین با قزاقستان و بلاروس (گمرک این سه کشور ۵٪ فی ما بین تعیین شده است) بجاست که تجار و بازرگانان ایرانی بویژه تولید کنندگان و اعضا محترم کانون انجمن های صنفی صنایع غذایی ایران با یک نقشه راه از توسعه و پویایی روابط سیاسی و بازرگانی بین دو کشور نهایت بهره برداری را نموده و جهت صدور محصولات ایرانی به بازار بزرگ روسیه و بازار ۳۵۰ میلیونی C.I.S اقدام نمایند.

با توجه به آمار قابل توجه تعدادی از صادرکنندگان و اعضا محترم آن کانون که با کشور روسیه از طریق واسطه بفعالیت مشغول می باشند لزوم استفاده از مزیت های گمرکی روسیه برای آن ها بسیار با اهمیت می باشد تا از امتیاز اعطای بخشودگی ۲۵٪ دولت روسیه در هنگام ترخیص کالا که با ارائه اسناد حمل در زمان ترخیص کالا صورت می پذیرد برخوردار شوند.

ایجاد یک شعبه از بانک خصوصی در مسکو که اکنون بمدت ۴ سال از رایزنی آن می گذرد در دستور کار قرار گرفته و شاید یک شعبه از چند بانک مشترک بزودی با نام جدید در مسکو راه اندازی گردد.

اطلاعات اساسی کشور روسیه در مقایسه با جمهوری اسلامی ایران در سال ۲۰۰۸

کشور روسیه	شرح
جناب آقای دیمیتری مدودف	رئیس جمهور
خانم الیورا نابیولینا	وزیر بازرگانی
جمهوری فدرال	نوع حکومت
۱۷۰۷۵۲۰۰	مساحت (کیلومتر مربع)
آذربایجان، ارمنستان، گرجستان، ایران، اوکراین، بلاروس، قزاقستان	کشورهای همسایه
مسکو / سنت پترزبورگ	پایتخت/شهرهای مهم
روسی	زبان رسمی
مسیحی	دین و مذهب
۱۴۰/۷	جمعیت (میلیون نفر)
روبل، ۳۰ روبل	نوع پول و برابری آن با دلار
۱۲	نرخ تورم (درصد)
۷۳۳/۶	تولید ناخالص داخلی (OER) (میلیارد دلار)
۱/۸	نرخ رشد GDP (درصد)
۱۴۷۰۰	درآمد سرانه (دلار)
۲۷۱۶۰۰	حجم سرمایه گذاری خارجی (میلیون دلار)
۳۴۳	بدهی خارجی (میلیارد دلار)
۵۹۸	ذخایر طلا و ارز (میلیارد دلار)
۷۴	ذخایر نفت (میلیارد بشکه)
۴۷/۵	ذخایر گاز (میلیارد مترمکعب)

بودجه سالانه دولت (میلیارد دلار)	درآمد: ۲۹۹ هزینه: ۲۶۲
میزان صادرات به جهان (میلیارد دلار) (۱۳۸۶)	۴۶۷/۹
میزان واردات از جهان (میلیارد دلار) (۱۳۸۶)	۲۶۷
میزان صادرات روسیه به ایران (میلیون دلار)	۱۳۶۹/۸
میزان واردات روسیه از ایران (میلیون دلار)	۳۴۹/۶
درصد رشد تولیدات صنعتی	۴/۸
شرکای عمده تجاری در زمینه صادرات	هلند، آلمان، چین، اوکراین، ترکیه، سوئیس
شرکای عمده تجاری در زمینه واردات	آلمان، اوکراین، چین، ژاپن، بلاروس، آمریکا، ایتالیا
مهمترین منابع طبیعی	نفت و گاز، ذغال سنگ، جنگل
مهمترین محصولات کشاورزی	غلات، شکر، تخم آفتابگردان، شیر، سبزیجات، میوه
مهمترین صنایع	ماشین آلات و تجهیزات، تجهیزات حمل و نقل، مواد شیمیایی و پتروشیمی، منسوجات، کشتی، تسلیحات نظامی
مهمترین اقلام صادراتی به جهان	نفت و فرآورده های آن، گاز طبیعی، چوب، ماشین آلات، تسلیحات، آهن و فولاد
مهمترین اقلام وارداتی از جهان	ماشین آلات و تجهیزات، مواد شیمیایی، محصولات دارویی، گوشت، آهن و فولاد
تعداد اجلاس های برگزار شده و تاریخ آخرین اجلاس	هفتمین اجلاس در آذرماه ۸۶ درمسکو
عضویت در WTO و دیگر سازمانهای بین المللی ومنطقه ای	عضو ناظر WTO ، بانک جهانی، CIS ، صندوق بین المللی پول

روابط تجاری دوجانبه جمهوری اسلامی ایران با کشور روسیه

تراز بازرگانی از سال ۱۳۸۰ لغایت ۱۳۸۸

ارزش : میلیون دلار

سال	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸ (۶ماهه)
صادرات	۵۶	۷۳	۹۴/۶	۱۶۰	۱۸۳	۲۹۳/۲	۳۶۷	۳۴۹/۶	۱۲۸/۳
واردات	۹۰۳	۸۷۴	۱۰۷۵	۸۸۰	۱۰۷۰	۵۶۷/۹	۸۶۳	۱۳۶۹/۸	۵۶۹/۴
تراز تجاری	-۸۴۷	-۸۰۱	-۹۸۲/۳	-۷۲۰	-۸۸۷	-۲۷۴/۷	-۴۹۶	-۱۰۲۰/۲	-۴۴۱/۱

مهمترین اقلام صادراتی ایران به روسیه

ردیف	نام کالا	ارزش (میلیون دلار)
۱	میوه های خوراکی	۱۷۵
۲	وسایل نقلیه	۱۱۵/۶
۳	سبزیجات	۲۳/۷
۴	فراورده ها از میوه ها	۱۹/۳
۵	کشتی ها و شناورها	۱۴/۴
۶	سنگ فلز	۸/۱
۷	شیشه	۴/۱
۸	سایر اشیاء نسجی	۳
۹	توتون و تنباکو	۲/۴
۱۰	محصولات شیمیایی آلی	۲/۲

مهمترین اقلام وارداتی ایران از روسیه

ارزش (میلیون دلار)	نام کالا	ردیف
۲۰۴۶	آهن و فولاد	۱
۱۶۶	ساخت های معدنی	۲
۱۶۵	غلات	۳
۱۳۵	چوب	۴
۱۲۸	راکتورهای هسته ای	۵
۹۱/۶	آلات و دستگاههای اپتیک	۶
۵۸/۷	تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی	۷
۵۰/۹	کشتی ها	۸
۴۹	کاغذ	۹
۴۳/۴	وسایل نقلیه	۱۰

روابط تجاری کشور روسیه با جهان مبادلات بازرگانی با جهان

ارزش : میلیارد دلار

سال	۲۰۰۰	۲۰۰۱	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸
صادرات	۱۰۵	۱۰۱/۹	۱۰۷/۳	۱۳۵/۹	۱۸۳/۴۵۲	۲۴۱	۳۱۷/۶	۳۵۲/۶	۴۶۷/۹
واردات	۴۴/۹	۵۳/۸	۶۱	۷۵/۴	۱۰۰/۱۹۳	۹۸	۱۷۱/۵	۱۹۹/۷	۲۶۷
تراز تجاری	-۶۰/۱	۴۸/۱	۴۶/۳	۶۰/۵	۸۳/۲۵۹	۱۴۳	۱۴۶/۱	+۱۵۲/۹	+۲۰۰/۹

مهمترین اقلام صادراتی روسیه به جهان

ردیف	نام کالا	ارزش (میلیارد دلار)
۱	سوخته‌های معدنی	۴۳۰۷/۳
۲	کالاهای غیر مذکور	۳۴/۹
۳	آهن و فولاد	۲۸/۶
۴	کودها	۱۱/۸
۵	آلومینیوم و محصولات آن	۸/۶
۶	چوب و محصولات چوبی	۷/۷
۷	راکتورهای هسته ای، بویلرها	۷/۱
۸	نیکل و محصولات آن	۵/۱
۹	سنگهای گرانبها	۴/۵
۱۰	مس و محصولات آن	۴/۱

مهمترین اقلام وارداتی روسیه از جهان

ردیف	نام کالا	ارزش (میلیارد دلار)
۱	وسایل نقلیه	۴۸
۲	راکتورهای هسته ای، بویلرها	۴۶
۳	تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی	۲۸
۴	کالاهای غیر مذکور	۱۲/۸
۵	محصولات دارویی	۹
۶	پلاستیک و محصولات آن	۸/۴
۷	آلات و دستگاههای اپتیک	۷/۹
۸	گوشت	۷/۱
۹	آهن و فولاد	۶/۳
۱۰	محصولات از آهن و فولاد	۶/۲

همکاریهای دوجانبه

ردیف	اجلاس	متولی اجلاس	تاریخ	محل برگزاری
۱	سومین	وزارت نفت	مهرماه ۷۹	مسکو
۲	چهارمین	وزارت نفت	اسفند ۸۱	تهران
۳	پنجمین	وزارت اقتصاد و دارایی	آذرماه ۸۳	مسکو
۴	ششمین	وزارت امور خارجه	آذرماه ۱۳۸۶	تهران
۵	هفتمین	وزارت امور خارجه	آذرماه ۱۳۸۶	مسکو

(۴) اهم اسناد مبادله شده (امضاء)

- ۱- موافقتنامه بازرگانی درسال ۱۳۷۶ امضاء و به تصویب نهایی رسیده است.
- ۲- یادداشت تفاهم اولین (خرداد ۱۳۸۰) دومین (اسفند ۸۲) سومین (آبان ۱۳۸۴) چهارمین (خرداد ۱۳۸۶) و پنجمین (آبان ۱۳۸۷) اجلاس گروه کاری بازرگانی فی مابین

(۵) اهم مبادله هیاتهای تجاری

- ۱- هیات تجاری به ریاست معاون وزیر بازرگانی به مسکو در خرداد ۱۳۸۰
- ۲- سفر هیات اقتصادی و بازرگانی از استانهای امسک، اورال ، استاوروپل و تاتارستان به تهران
- ۳- هیات تجاری به ریاست معاون وزیر بازرگانی به استان امسک و سنت پترزبورگ در مهر ۱۳۸۲
- ۴- سفر رئیس کل سازمان توسعه تجارت به مسکو و آستراخان در بهمن ۱۳۸۷
- ۵- مشارکت شرکت های معظم فرش در نمایشگاه مبل مسکو

(۶) مهمترین اقدامات به عمل آمده (در چارچوب روابط دوجانبه)

- ۱- تلاش و پیگیری مستمر در جهت ایجاد بانک ایرانی در مسکو که در سال ۱۳۸۱ افتتاح گردید.
- ۲- پیگیری مستمر برای رفع موانع حمل و نقل که در چارچوب توسعه ناوگان ملی تجاری ، مذاکره و چانه زنی با مقامات روسی در خصوص رفتار مساوی با کشتیهای ایرانی در بنادر روسیه طرح و پیگیری شده است .
- ۳- استقرار رایزن بازرگانی از ابتدای سال ۱۳۸۰ در مسکو.
- ۴- اعزام هیات های تجاری و بازاریابی از استانهای مختلف کشور به مناطق مختلف روسیه
- ۵- ایجاد سایت اطلاع رسانی تجاری به زبان روسی (اطلاعات شرکتهای ایرانی) درسال ۱۳۸۰
- ۶- همکاری در زمینه استاندارد کالاها و اخذ نشان استاندارد روسیه برای کالاهای صادراتی ایران به مقصد روسیه
- ۷- مشارکت در نمایشگاه های بین المللی روسیه از جمله نمایشگاه مبل و مواد غذایی

۷) اهم برنامه های آتی

- ۱- ایجاد دفتر سازمان توسعه تجارت ایران در مسکو
- ۲- برگزاری همایش فرصت های تجاری و سرمایه گذاری ایران و روسیه در استانهای مهم دو کشور
- ۳- پذیرش هیات های روسی جهت بازدید از نمایشگاههای مهم کشور
- ۴- مشارکت در نمایشگاههای موادغذایی مسکو (مهرماه و بهمن ماه)
- ۵- مشارکت در نمایشگاه مبل مسکو (آذرماه)
- ۶- برگزاری روز غذای ایران در قازان مرکز جمهوری خودمختار تاتارستان (آذرماه)

۸) مسائل و مشکلات

- ۱- وجود مشکلات عدیده حمل و نقل که در دو سطح داخلی و روابط دو جانبه با روسیه باید طرح و پیگیری شود.
- ۲- وجود مشکلات بانکی بویژه عدم امکان گشایش اعتبارات اسنادی بین بانکهای ایرانی و روسیه بطور مستقیم

۹) پیشنهادات

- ۱- مشکلات حمل و نقل کالاهای ایرانی در دو مسیر جاده ای و دریایی بطور جدی طرح و پیگیری شود.
- ۲- بانک ملی ایران در مسکو با توسعه اختیارات آن در جهت انجام کلیه عملیات بانکی طرفهای ایرانی و روسیه تقویت گردد.
- ۳- اخذ امتیازات صادراتی از روسیه درمقابل واردات آهن آلات و خدمات در جهت تسهیل درتوازن تجاری بین دو کشور.
- ۴- مرکز تجاری ایران در مسکو ایجاد گردد.

۱۰) دلایل توجیهی توسعه روابط اقتصادی و تجاری

روسیه با تاریخ پرفراز و نشیب خود همواره یکی از قدرتهای بزرگ جهان معاصر بوده و به سبب نزدیکی جغرافیایی از جایگاه برجسته ای درسیاست خارجی ایران برخوردار بوده است. فصل جدید روابط ایران و روسیه اوایل دهه ۱۹۹۰ میلادی آغاز گردید. ادامه روابط غیردوستانه ایران با ایالات متحده امریکا و برنامه های دفاعی ایران برای دوره پس از جنگ تحمیلی متغیرهای مهم دخیل در روابط تهران- مسکو دراین دوره به شمار می روند. اهمیت روابط با روسیه در سطح منطقه ای و بین المللی باعث گردید، مقامات عالی ایران گسترش روابط اقتصادی با روسیه را به عنوان عامل تحکیم بخش و پشتوانه روابط سیاسی مورد توجه جدی قرار دهند.

بررسی آمار حجم همکاریهای اقتصادی دو کشور در سالهای ۸۷-۱۳۷۷ نشان دهنده آثار مثبت روابط سیاسی برافزایش واردات ایران از روسیه و عزم جدی تهران به پیوند عمیق منافع اقتصادی کشور با روسیه در عرصه های مختلف اقتصادی است. بررسی روند مبادلات بازرگانی با روسیه نشان می دهد ، روسیه جایگاه خود در روابط اقتصاد خارجی ایران را از سال ۱۳۷۹ به عنوان سومین شریک تجاری وارداتی ایران تثبیت نموده است . براساس آمار غیر رسمی حجم واردات ایران از روسیه طی سالهای اخیر بیش از ۴ میلیارد دلار در سال بالغ بوده است.

روابط تجاری ایران و روسیه طی سالهای اخیر تحت تاثیر چند متغیر مهم بوده است.

تغییرات عمده در نظام اقتصادی روسیه

سرعت رشد و تغییر در نیازهای بازار روسیه

نبود زیر ساختهای لازم توسعه روابط تجاری فی مابین به ویژه حمل و نقل، بانک، بیمه و اطلاع رسانی

بنابراین روابط بازرگانی ایران و روسیه با موانع و چالشهای عدیده ای روبرو بوده است و تلاشهای صورت گرفته طی سالهای اخیر گامهای مثبتی در جهت رفع موانع مذکور به شمار می رود.